

PUN2000
Program upravljanja Nature 2000
2014 - 2020

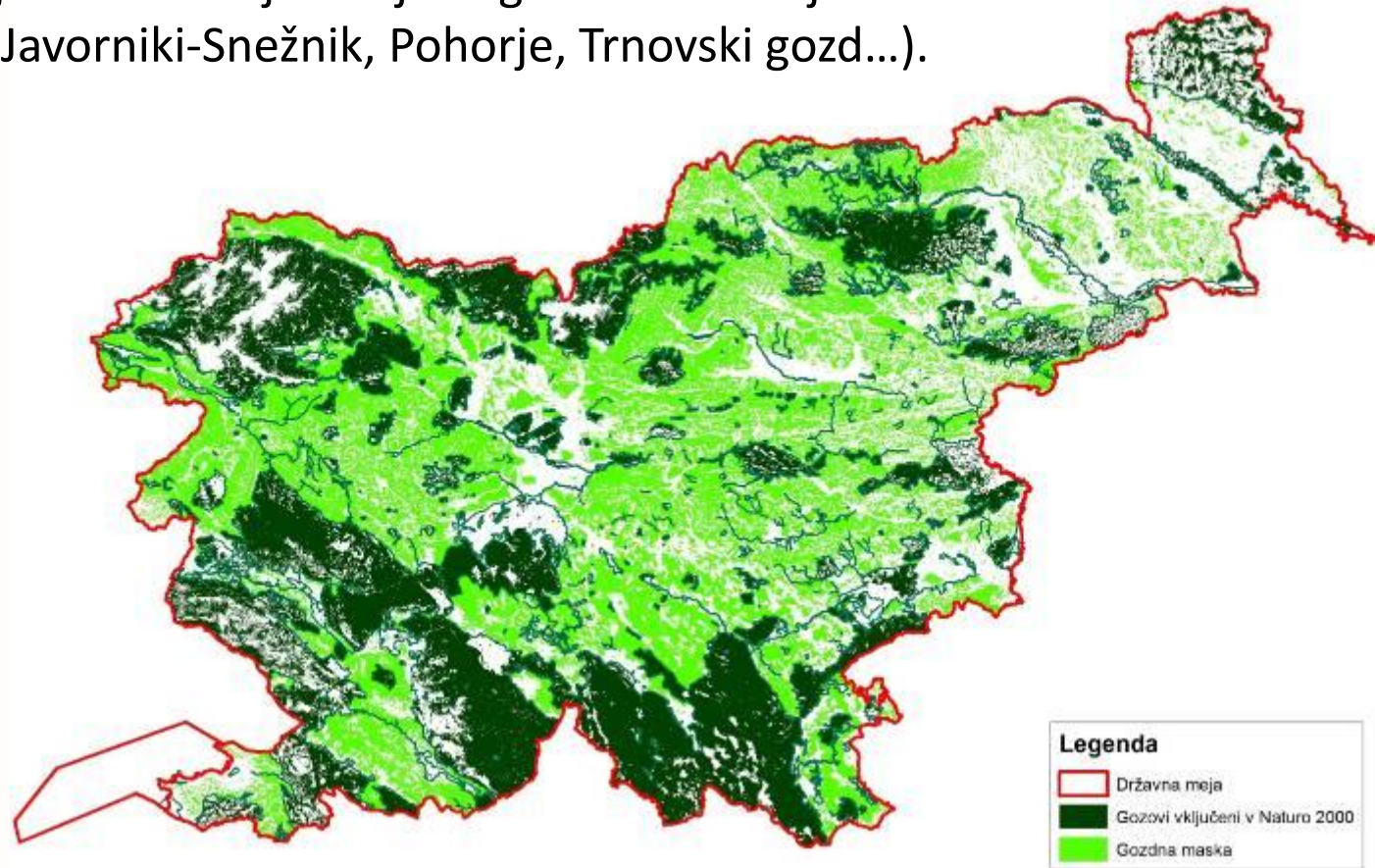
ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

CILJI IN UKREPI PROGRAMA UPRAVLJANJA OBMOČIJ NATURA 2000 (2014-2020)

**Tadej Kogovšek,
05.06.2014**

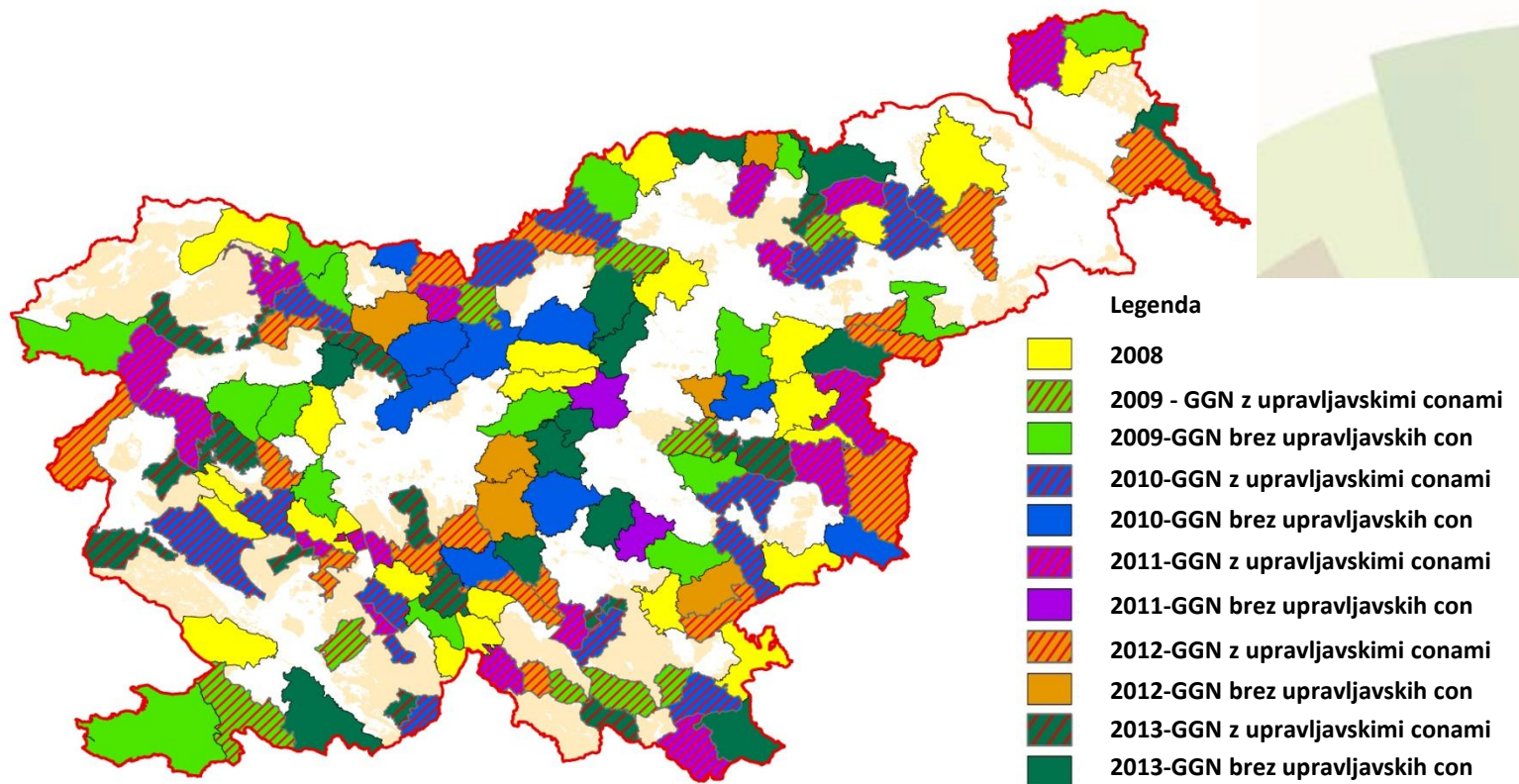
Gozdovi v območjih Natura 2000

- Natura 2000 zajema več 45 % gozdov v Sloveniji.
- Gozdnatost v območjih Natura 2000 je več kot 70 %.
- Natura 2000 zajema vsa večja strnjena gozdna območja (npr. Kočevsko, Javorniki-Snežnik, Pohorje, Trnovski gozd...).

Vključevanje naravovarstvenih smernic v GGN v območjih Natura 2000 v obdobju 2017-2013

- V obdobju 2007 – 2012 (2013) je ZGS izdelal 140 GGN za GGE, kjer so bile vključene naravovarstvene smernice ZRSVN, ki so se nanašale na območja Natura 2000.
- Načrti zajemajo cca. 60 % gozdov na območjih Natura 2000.

Program upravljanja Natura 2000 2014-2020

Programu upravljanja območij Natura 2000 (2014-2020) obravnava kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na katere ima pomemben vpliv gospodarjenje z gozdovi:

- **11 kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov**
- **22 kvalifikacijskih vrst po direktivi o habitatih**
- **5 kvalifikacijskih rastlinskih vrst**

- **21 kvalifikacijskih vrst po direktivi o pticah**

- 12 kvalifikacijskih habitatnih tipov (ključna vsebina je kmetijstvo – zaraščanje, manj pomembne povezave na gozdarstvo)

Vključevanje naravovarstvenih vsebin v GGN ZA GGE.

EU STRATEGIJE

- Trajnostno gospodarjenje z gozdovi pomeni, da gozdove in gozdne površine uporabljamo na način in v obsegu, ki ohranja **njihovo biotsko raznovrstnost...**
- Gozdovi opravljajo več funkcij (gospodarsko, družbeno, **okoljsko**)...
- Velik poudarek na gozdovih, zaščitениh v **okviru omrežja Natura 2000**.
- **Do 2020 konceptualni okvir za vrednotenje ekosistemskih storitev.**
- Do 2020 (izvajanjem naravovarstvene zakonodaje EU) **načrti za gozdove prispevajo k ustreznemu upravljanju omrežja Natura 2000.**
- Do leta **2020 doseči znatno in izmerljivo izboljšanje stanja ohranjenosti gozdnih vrst/HT.**
- Izvajanje **načrtov za biotsko raznovrstnost.**
- Krepitev **medsektorskega načrtovanja in integralnih sredstev.**

Komisija bo spremljala napredek pri uvajanju načrtov za gospodarjenje z gozdovi in vključevanju vsebin o biotski raznovrstnosti vključno s cilji Nature 2000.

INTEGRACIJA STRATEGIJ – IMPLEMENTACIJA DIREKTIV!

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 in gozdarstvo EU

EUROPEAN COMMISSION

Krovni cilj do leta 2020:

Brussels, 3.5.2011

- **Zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti v EU do leta 2020.**

Čeprav ukrepi za zaustavitev izgubljanja biotske raznovrstnosti pomenijo strošek, je izguba biotske raznovrstnosti draga za celotno družbo, še zlasti za gospodarske udeležence v sektorjih, ki so neposredno odvisni od ekosistemskih storitev.

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE

- **Države članice bodo zagotovile pravočasno pripravo in izvajanje načrtov upravljanja ki določajo ukrepe za ohranjanje območij Natura 2000.**

Our life insurance, our natural capital: an EU biodiversity strategy to 2020

Ukrep: Vključitev ukrepov za biotsko raznovrstnost v načrte za gospodarjenje z gozdovi.

- **Ohranjanje optimalnih ravni odmrlega lesa ob upoštevanju regionalnih razlik.**
- **Ohranjanje območij brez gospodarjenja.**
- **Izvajanje namenskih ukrepov, izoblikovanih za gozdna območja Natura 2000 (kvalifikacijske vrste in habitati).**
- **Trajnostno gospodarjenje z gozdovi, zlasti kar zadeva raznolikost vrst.**

VSEBINA PUN2000 - GOZDARSTVO

Referenčne vrednosti:

SONARAVNO GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

- Rastišču primerno
- Uravnoteženo razmerje razvojnih faz.
- Naravno porazdelitev
- 3% delež ustajajočih
- Brez fragmentacije

PRAVILNIK O VARSTVU GOZDOV

IMPLEMENTACIJA NA TERENU?

Gozdni habitatni tipi (ilirski bukovi gozdovi, Bukovi gozdovi, Ilirski hrastovi gozdovi)
Kvalifikacijske vrste: alpski kozliček, bukov kozliček, črna žolna, kozača...

POSEBNE STRUKTURE

- Mokrišča/vodne površine v gozdu.
- Obvodna vegetacija.
- gozdni rob/medonosne rastline...
- gozdni otoki,

Metulji (gozdni postavež...), dvoživke (hribski urh, veliki pupek), veliki studenčar, netopirji (veliki neotpir...)

SPECIFIČNE REFERENČNE VREDNOSI

- Habitatna drevesa.
- Večji delež starejših razv.
- Mirne cone na ključnih o.
- Bogato strukturirani gozd
- Ohranjanje gozdnih jas.
- Ohranjanje zastrtosti jar
- Specifično gospodarjenje za nekatere GHT (ukrepi za pomlajevanje)

UMEŠČANJE ?

PRIMERNA OBMOČJA?

Javorja na pobočnih gruščih, Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi, netopiriji, Črna štokrlja, gozdni jereb, mali skovik, hrastov kozliček, srednji detel, triprsti detel,

OMEJEVANJE GOSPODARJENJA

- Ohranjanje/vzpostavitev novih gozdnih rezervatov.
- Ukrepi za vzpostavljanje ugodnega stanja specifične vrste/HT (Ekocelice z ukrepanjem).
- Ekocelice (omejevanje gospodarjenja za daljše obdobje).
- Območja, z večjo količino mrtve mase (5 -10 %).
- Ohranjanje ključnih zaprtih predelov gozdov.

Barjanski gozdovi,
triprsti detel, belohrbti detel, brazdar, divji petelin, gozdni jereb

VSEBINA PUN2000 - LOVSTVO

- Mirne cone na območjih najpomembnejših prezimovališč vodnih ptic

Znotraj SPA območij: Drava, Črete, Cerkniško jezero

- Prilagojeno upravljanje z divjadjo (tudi odmik krmišč)

Znotraj območij divjega petelina, gozdnega jereba.

- naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst

Gozdni habitatni tipi (slabo pomlajevanje)

STANJE GOZDNIH HABITATNIH TIPOV

Ocene gozdnih habitatnih tipov, ki pokrivajo večje površine so dobre:

1. Ilirski bukovi gozdovi
2. Bukovi gozdovi
3. Ilirski hrastovi gozdovi
4. Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea)

Ocena gozdnih habitatnih tipov, ki pokrivajo manjše površine gozdov:

1. Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmenion minoris*)
2. Barjanski gozdovi
3. Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih

Ali je upravljanje s temi gozdnimi habitatnimi tipi (na manjših površinah) primerno?

STANJE KVALIFIKACIJSKIH VRST

SLABŠE OCENE OHRANJENOSTI IMAJO NEKATERI SPECIALISTI
(habitatna drevesa, večji delež mrtve mase, negospodarjeni deli gozdov):

belohrbti detel

srednji detel

triprsti detel

hrastov kozliček

Vrste vezane na specifične strukture (prehranjevalni habitat)

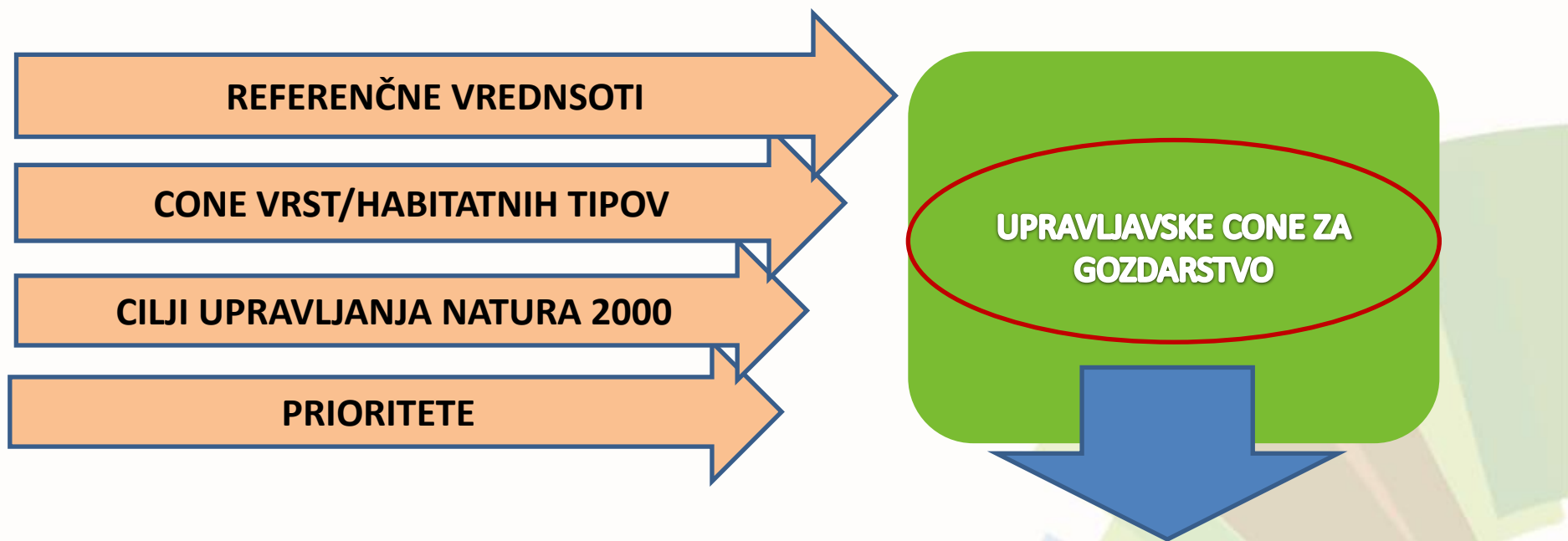
divji petelin

gozdni jereb

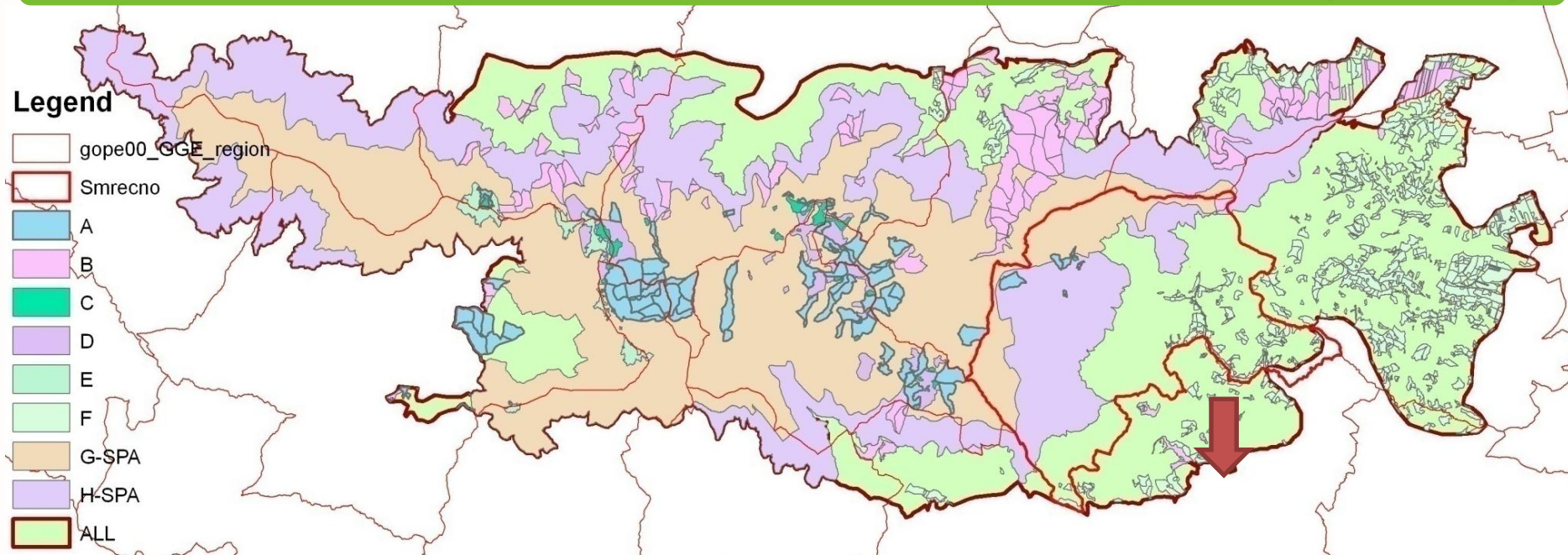
IZVAJANJE PUN2000

Poenostavitev vsebin

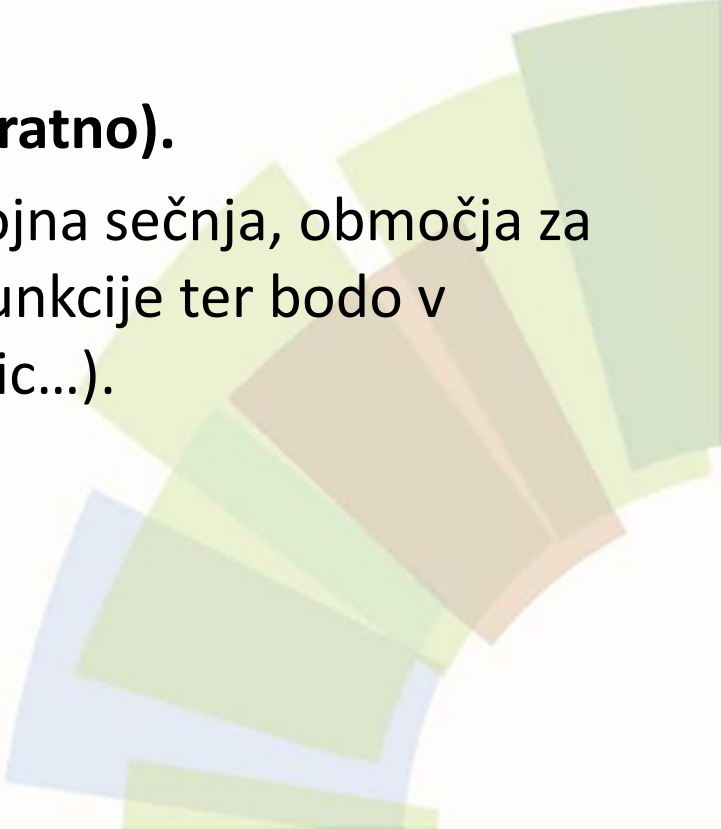
PRIPRAVA VSEBIN ZA GGN ZA GGE

UPRAVLJAVSKE CONE ZA GOZDARSTVO PRIMER POHORJE (SPA, SCI)

- 1. UMEŠČANJE KLJUČNIH UKREPOV, ZNOTRAJ UPRAVLJAVSKIH CON (NA PODLAGI ANALIZE PODATKOV, OCENE STANJA VRST...).**
- 2. DELO NA TERENU, SODELOVANJE ZGS – ZRSVN (STROKOVNJAKI – MONITORING).**
- 3. UPOŠTEVANJE VSEBIN PRI GOSPODARJENJU Z GOZDOVI.**

Kako naprej?

- Nadgradnja monitoring nekaterih kazalnikov stanja gozdov.
  - Monitoring nekaterih ključnih kvalifikacijskih vrst.
  - Izboljšanje zajema podatkov o habitatnih tipih (ohranjenost, izločanje minoritetnih HT).
  - Prenos znanja v prakso, na teren (**in obratno**).
  - **Načrtovanje aktualnih vsebin** (npr. strojna sečnja, območja za odpiranje gozdov, ki bodo upoštevala funkcije ter bodo v usmerjala umeščanje gozdnih prometnic...).
-

Kako naprej?

- Prepoznavanje bistvenih struktur, ki so pomembne za posamezne kvalifikacijske vrste/HT
- Načrtovanje in izvajanje ukrepov za kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, ki niso v ugodnem stanju, oziroma se njihovo stanje slabša.
- Zagotoviti finančna sredstva za izvajanju prioriternih ukrepov za nujne naravovarstvene ukrepe (npr. ekocelice in ekocelice z ukrepanjem).

